

Категорія справи № 521/9599/24: Цивільні справи (з 01.01.2019); Справи позовного провадження; Справи у спорах щодо права власності чи іншого речового права на нерухоме майно (крім землі), з них;; про приватну власність, з них;; визнання права власності.

Надіслано судом: 07.07.2025. Зареєстровано: 08.07.2025. Забезпечено надання загального доступу: 09.07.2025.

Дата набрання законної сили: 07.08.2025

Номер судового провадження: 2/521/681/25

Справа № 521/9599/24

Номер провадження № 2/521/681/25

Провадження № 2/521/681/25

ЗАОЧНЕ РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

03 липня 2025 року Хаджибейський районний суд м. Одеси в складі:

головуючого - судді Громіка Д.Д.

за участю секретаря - Котигорох Н.С.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Одесі цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2 про припинення спільної сумісної власності та про визнання права власності,

ВСТАНОВИВ:

ОСОБА_1 звернулася до суду із позовом до ОСОБА_2, про припинення спільної сумісної власності та визнання права власності, з позовними вимогами: визнати за нею право приватної власності на квартиру за адресою: АДРЕСА_1, загальною площею 48 кв.м., житловою площею 32.9 кв.м. та припинити спільну сумісну власність подружжя ОСОБА_1 та ОСОБА_2 на квартиру за вищезазначеною адресою.

В обґрунтування своїх вимог позивач вказує, що з 28.05.1983 року вона та відповідач перебували у зареєстрованому шлюбі. У шлюбі у них народилося двоє доньок: ОСОБА_3 та ОСОБА_4. За час шлюбу ними було придбано спірну квартиру на кошти батьків позивача. 10.09.1997 року її шлюб з відповідачем було розірвано. При розірванні шлюбу ними було досягнуто домовленості щодо розподілу спільного майна подружжя, у відповідності до якої їй на праві власності залишено спірну квартиру, а ОСОБА_2 звільнився від оплати аліментів на утримання дочок: ОСОБА_3, ОСОБА_4, які на той час були малолітніми та залишилися проживати з позивачкою. Крім цього ОСОБА_2 було передано належні сторонам на праві сумісної власності подружжя грошові кошти в розмірі 2500,00 доларів США та автомобіль марки «Тайота Ленд Крузер», 1988 року випуску, номер кузова НОМЕР_1. У зв'язку з тим, що спірна квартира була зареєстрована на ім'я позивачки, у них не було потреби здійснювати її перереєстрацію. Після розірвання шлюбу та розподілу майна відповідач вибув на постійне місце проживання в російську федерацію в м. Орел, де зареєстрував шлюб з ОСОБА_5. З вказаного часу, з вересня 1997 року, більше 27 років, питання права власності на квартиру за вищевказаною адресою не виникало. 02.04.2024 року позивачці було відмовлено у оформленні договору дарування спірної квартири на ім'я доньки, у зв'язку з тим, що право власності оформлено у період шлюбу та їй було рекомендовано звернутися до суду. На сьогоднішній день у позивачки відсутній зв'язок з відповідачем, у зв'язку з чим вона позбавлена можливості врегулювати вказані спірні питання в позасудовому порядку, та вимушена була звернутися до суду за захистом її прав.

Відповідно до автоматизованої системи документообігу цивільну справу було розподілено судді Хаджибейського районного суду м. Одеси Громіку Д.Д.

Ухвалою Хаджибейського районного суду м. Одеси від 08.07.2024 року було прийнято до розгляду та відкрито провадження у справі. Розгляд справи призначено в загальному позовному провадженні та призначено справу до підготовчого судового засідання.

Ухвалою Хаджибейського районного суду м. Одеси від 15.04.2025 року було закрито підготовче провадження та призначено справу до судового розгляду по суті.

У судові засідання позивач та її представник не з'явилися.

02.07.2025 року від представника позивача - адвоката Тодирець А.О. через модуль «Електронний суд» надійшла заява, відповідно до якої сторона позивача підтримує позовні вимоги, просить їх задовольнити в повному обсязі та розглядати справу за відсутності позивача та представника позивача, не заперечує щодо заочного розгляду справи.

Відповідач ОСОБА_2 в судове засідання не з'явився, про дату, час та місце розгляду справи повідомлявся належним чином, причини не явки суду не відомі.

Дослідивши матеріали справи та наявні докази, суд приходить до висновку, про задоволення позовних вимог, з наступних підстав.

Згідно вимог ч. 1ст. 4 ЦПК України- кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи законних інтересів.

Відповідно дост. 5 ЦПК України, здійснюючи правосуддя, суд захищає права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законом або договором. У випадку, якщо закон або договір не визначають ефективного способу захисту порушеного, невизнаного або оспореного права, свободи чи інтересу особи, яка звернулася до суду, суд відповідно до викладеної в позові вимоги такої особи може визначити у своєму рішенні такий спосіб захисту, який не суперечить закону.

Згідно ст. 10-13 ЦПК України- суд при розгляді справи керується принципом верховенства права. Суд розглядає справи відповідно до Конституції України, законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Суд застосовує інші правові акти, прийняті відповідним органом на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України. Суд застосовує при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколи до неї, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та практику Європейського суду з прав людини як джерело права.

Цивільне судочинство здійснюється на засадах змагальності сторін. Учасники справи мають рівні права щодо здійснення всіх процесуальних прав та обов'язків, передбачених законом. Кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом. Кожна сторона несе ризик настання наслідків, пов'язаних із вчиненням чи невчиненням нею процесуальних дій. Суд, зберігаючи об'єктивність і неупередженість: 1) керує ходом судового процесу; 2) сприяє врегулюванню спору шляхом досягнення угоди між сторонами; 3) роз'яснює у випадку необхідності учасникам судового процесу їхні процесуальні права та обов'язки, наслідки вчинення або невчинення процесуальних дій; 4) сприяє учасникам судового процесу в реалізації ними прав, передбачених цим Кодексом; 5) запобігає зловживанню учасниками судового процесу їхніми правами та вживає заходів для виконання ними їхніх обов'язків.

Суд розглядає справи не інакше як за зверненням особи, поданим відповідно до цього Кодексу, в межах заявлених нею вимог і на підставі доказів, поданих учасниками справи або витребуваних судом у передбачених цим Кодексом випадках. Збирання доказів у цивільних справах - не є обов'язком суду, крім випадків, встановлених цим Кодексом. Суд має право збирати докази, що стосуються предмета спору, з власної ініціативи лише у випадках, коли це необхідно для захисту малолітніх чи неповнолітніх осіб або осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена, а також в інших випадках, передбачених цим Кодексом. Учасник справи розпоряджається своїми правами щодо предмета спору на власний розсуд. Таке право мають також особи, в інтересах яких заявлено вимоги, за винятком тих осіб, які не мають процесуальної дієздатності.

Відповідно до правил ч.1ст. 81 ЦПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

Відповідно до ст. 16 ЦК України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

28.05.1983 року між позивачем та відповідачем було зареєстровано шлюб в Палаці одруження м. Одеси, про що було складено актовий запис за № 601.

ІНФОРМАЦІЯ_1 у шлюбі у сторін народилася дочка ОСОБА_3 , актовий запис про народження 1687.

ІНФОРМАЦІЯ_2 у шлюбі у сторін народилася дочка ОСОБА_4 , актовий запис про народження 1721.

Під час шлюбу сторони набули право власності на квартиру, розташовану за адресою: АДРЕСА_1 , на підставі договору купівлі-продажу від 13.09.1996 року, посвідченого нотаріусом Першої Одеської державної нотаріальної контори Олексієвою Є.В. та зареєстрованого в реєстрі за № 10-4474.

10.09.1997 року шлюб між сторонами було розірвано Першим Малиновським відділом державної реєстрації актів цивільного стану Одеського міського управління юстиції, про що в Книзі реєстрації розірвань шлюбів зроблено відповідний актовий запис за № 486.

При розірванні шлюбу сторони добровільно вирішили питання розподілу майна, що було придбано за час шлюбу, відповідно до якого квартира АДРЕСА_2 , перейшла в одноособову власність ОСОБА_1 .

Після розірвання шлюбу, відповідачем були вчинені усі дії, які свідчать про його добровільну відмову від права власності на квартиру: ОСОБА_2 одразу ж виїхав зі спірної квартири, та з вказаного часу у квартирі не проживає та не користується квартирою, будь-які вимоги з питання, що регулюють право власності на спірну квартиру, її розподіл, користування, з 10.09.1997 року відповідачем не заявлялося.

Відповідно до ст. 347 ЦК України особа може відмовитися від права власності на майно, заявивши про це або вчинивши інші дії, які свідчать про її відмову від права власності.

У разі відмови від права власності на майно, права на яке не підлягають державній реєстрації, право власності на нього припиняється з моменту вчинення дії, яка свідчить про таку відмову.

02.04.2024 року позивач звернулася до приватного нотаріуса Одеського міського нотаріального округу Калінюк Г.О. щодо оформлення договору дарування спірної квартири на ім'я доньки ОСОБА_4 . Однак, нотаріусом було відмовлено їй у посвідченні даного договору у зв'язку з тим, що придбання квартири оформлено у період шлюбу та рекомендовано звернутися до суду. Вказане є перешкодою у реалізації позивачем її права власності.

Формальне збереження режиму спільної сумісної власності на спірну квартиру перешкоджає ОСОБА_1 у реалізації її прав власника.

Згідно п.1 ч.2ст. 16 ЦК України, одним із способів захисту цивільних прав та інтересів може бути визнання права.

Відповідно до ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Згідно вимог ст. 41 Конституції України кожному надано право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Відповідно до ст. 328 ЦК України право власності набувається на підставах, що не заборонені законом, зокрема із правочинів. Право власності вважається набутим правомірно, якщо інше прямо не впливає із закону або незаконність набуття права власності не встановлена судом.

Відповідно до ст. 317 ЦК України власникові належать права володіння, користування та розпоряджання своїм майном.

Відповідно до ст. 386 ЦК України, держава забезпечує рівний захист прав усіх суб'єктів права власності.

В свою чергу відповідно до ст.392ЦК України власник майна може пред'явити позов про визнання його права власності, якщо це право оспорується або не визнається іншою особою, а також у разі втрати документа, який засвідчує його право власності.

За таких обставин, враховуючи добровільне вирішення сторонами питання розподілу майна, що було придбано за час шлюбу, але не оформлене у встановленому порядку, яке виразилося у передачі спірної квартири позивачу та вчинення відповідачем усіх дій, які свідчать про його відмову від вказаної квартири: його вибуття на постійне місце проживання за межі України, не проживання та не користування квартирою з моменту розірвання шлюбу, а також наявність перешкод у реалізації права власності позивачем спірною квартирою, через збереження формального режиму спільної власності подружжя, суд дійшов обґрунтованого висновку про наявність правових підстав для визнання за позивачкою права приватної власності на квартиру за адресою: АДРЕСА_1 та припинення права спільної сумісної власності подружжя на вказану квартиру.

Вимоги про стягнення судового збору не заявлялись, у зв'язку з чим питання щодо розподілу судових витрат та їх стягнення судом не вирішується.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 223,247,280,263-265,268,354 ЦПК України, суд

ВИРІШИВ:

Визнати за ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_3 , РНОКПП НОМЕР_2 , право приватної власності на квартиру за адресою: АДРЕСА_1 , загальною площею 48 кв.м., житловою площею 32,9 кв.м.

Припинити спільну сумісну власність подружжя ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_3 , РНОКПП НОМЕР_2 , та ОСОБА_2 , ІНФОРМАЦІЯ_4 , РНОКПП НОМЕР_3 , на квартиру за адресою: АДРЕСА_1 , загальною площею 48 кв.м., житловою площею 32,9 кв.м.

Заочне рішення може бути переглянуте судом, що його ухвалив, за письмовою заявою відповідача. Заяву про перегляд заочного рішення може бути подано протягом тридцяти днів з дня складання повного тексту рішення.

Учасник справи, якому повне заочне рішення суду не було вручене у день його проголошення, має право на поновлення пропущеного строку на подання заяви про його перегляд - якщо така заява подана протягом двадцяти днів з дня

вручення йому повного заочного рішення суду.

Строк на подання заяви про перегляд заочного рішення може бути також поновлений в разі пропуску з інших поважних причин.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів з дня складання повного тексту рішення до Одеського апеляційного суду в порядкуст. 355 ЦПК України.

Заочне рішення набирає законної сили, якщо протягом строків, встановлених цим Кодексом, не подані заява про перегляд заочного рішення або апеляційна скарга, або якщо рішення залишено в силі за результатами апеляційного розгляду справи.

Повний текст рішення складено 07.07.2025 року.

Суддя: Д.Д. Громік